

■ HØRINGSUTKAST

Minimumskriterier for tilknytning til helsenettet

■ Dato 28. 04. 2011

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse.....	2
Om dokumentet.....	3
Forvaltning.....	3
Bakgrunn.....	3
Juridisk bindende ved avtale	3
Formål	3
Målgruppen.....	4
Definisjoner.....	4
Minimumskriteriene	4
Kontroll og overvåking	5
Sanksjoner.....	5
Revisjoner.....	5
VEDLEGG 1 Eksempler på tilknytninger og kriterier	7
VEDLEGG 2 Prosess ved tilknytning til helsenettet.....	8

Om dokumentet

Dette dokumentet beskriver minimumskriteriene for tilknytning til helsenettet og hvordan en vil kontrollere at disse overholdes.

Minimumskriteriene er utarbeidet av Norsk Helsenett (NHN) i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og Helsedirektoratet (Hdir)

Minimumskriteriene forankres gjennom en bred høringsprosess i helse- og omsorgssektoren.

Forvaltning

Norsk Helsenett forvalter minimumskriteriene på vegne av sektoren. Minimumskriteriene angir det nivået som man anser som nødvendig. Dette nivået vil være gjenstand for løpende reguleringer.

Norm for Informasjonssikkerhet, lover og forskrifter for øvrig forvaltes av myndighetene og ligger for øvrig som grunnlag for minimumskriteriene.

Bakgrunn

Formålet med å etablere og drive helsenettet er å legge til rette for en bredest mulig elektronisk samhandling i sektoren. Den overordnede målsetningen er at flest mulig av aktørene i helse- og omsorgssektoren blir aktive brukere i helsenettet, men innenfor rammen av gitte minimumskriterier for tilknytning hva gjelder sikkerhet, tjenestekvalitet og synlighet (transparens).

For å gjøre helsenettet attraktivt, skal Norsk Helsenett tilrettelegge for at relevante tredjepartsleverandører tilknyttes helsenettet slik at de kan tilby verdøkende tjenester til brukerne. Dette vil også bidra til å sikre helsenettet som en ikke-diskriminerende konkurransearena, gjennom etablering av et regelsett som gir mulighet for å knytte brukere eller ulike typer brukernett til helsenettet på like vilkår.

Helsenettet er samhandlingsareaen der aktørene er i fokus. Helsenettet skal legge til rette for

- Optimal utnyttelse av tjenester
- Effektiv flyt av informasjon
- Optimal tjenesteintegrasjon
- Økning av ressursutnyttelse
- Optimal koordinering av tjenester
- Optimal koordinert informasjonsflyt
- Bruk av standardiserte grensesnitt
- Tilgjengelighet til tjenester og pasientinformasjon

Juridisk bindende ved avtale

Minimumskriteriene beskriver og regulerer hvordan tilknytningen til helsenettet skal gjennomføres, og hvilke tiltak som anses nødvendig og tilstrekkelige for å oppnå tilfredsstillende kvalitet, synlighet og informasjonssikkerhet.

Minimumskriterier for tilknytning er bindende for alle aktører, virksomheter, deres leverandører, og andre som inngår avtale, NHN-Avtale, med Norsk Helsenett.

Formål

Formålet med minimumskriteriene er

1. Alle aktører tilknyttes helsenettet på omforent tilfredsstillende måte (kriteriene) med hensyn på

- a. Sikkerhet
 - b. Tjenestekvalitet
 - c. Synlighet
2. Alle aktører forplikter seg til å innrette seg slik at alle de som samhandler med eller har behov for å samhandle med dem, dvs. andre virksomheter tilknyttet helsenettet, har tilfredsstillende system for revisjon og kontroll
 3. Norsk Helsenett skal ha innsyns- og tilsynsrett for oppfølging av kravene, slik at både produsenter og konsumenter, dvs. alle brukere av helsenettet tilfredsstiller krav til sikkerhet, er sikret tilstrekkelig tjenestekvalitet og at alle brukere er synlige for alle brukere i helsenettet. Dette inkluderer at Norsk Helsenett gis rett til å gjennomføre revisjon av aktørene i helsenettet i forhold til etterlevelse av kriteriene, både rutinemessig og på ad hoc basis

Målgruppen

Alle innenfor helse- og omsorgssektoren som ønsker tilknytning til helsenettet.

Definisjoner

Ord og uttrykk som er definert i listen benyttes dokumentet

Helsenettet representerer summen av alle aktørene og kommunikasjonsarenaen som knytter dem sammen og som til en hver tid utgjør det lukkede bransjenettet som benyttes for elektronisk samhandling i helse- og omsorgssektoren

Aktør er det juridiske subjektet som inngår i helsenettet som sluttbruker og/eller leverandør.

Sluttbruker er en aktør som er registrert i NHN-Adresseregister.

Leverandør, er tilbyder av tjenester (ASP) og/eller samband (NSP)

SLA -Service Level Agreement er beskrivelsen av kvalitetsnivået for en gitt tjeneste.

Minimumskriteriene

For at en aktør skal kunne tilknytte seg helsenettet må minimumskriteriene i listen oppfylles:

1. Aktøren må godtgjøre formål med tilknytningen
Med det menes at aktøren må informere om hvorfor systemet/tjenesten skal tilknyttes, hvordan det skal utnyttes, og av hvem
2. Aktøren skal ha avtale med Norsk Helsenett (signert NHN-Avtale og dermed alle relevante og forpliktende underliggende avtaler) og meldes inn i NHN-Adresseregister. Med dette forutsettes at aktøren oppfylder kriteriet for synlighet overfor alle andre aktører
3. Aktøren skal inngå avtale om, eller ha egen brukerstøtte
Med det menes at aktøren oppfylder kriterier for gjennomgående tjenestekvalitet, og gjennomgående brukerstøtte i hele helsenettet
4. Aktøren skal oppfylle kravene i Norm for Informasjonssikkerhet for Helse- og omsorgssektoren
Dette betyr at aktøren har et selvstendig og subjektivt juridisk ansvar for at krav til sikkerheten ivaretas
5. Aktøren skal gi sitt samtykke til at Norsk Helsenett kan gjennomføre revisjoner i henhold til rammer som definert i avtalen

Dette betyr at aktøren etterlever kriteriene og tillater Norsk Helsenett innsyn og revisjon av dokumentasjonen produsert i Proses for tilknytning

6. Aktøren skal tilknyttes i hht Proses for tilknytning, som detaljerer kriterier for hver enkelt type aktør

Dette betyr at aktørene følger kravene til dokumentasjon som er et ledd i å sikre kvalitet og synlighet i helsenettet

7. Alle tjenester leveres over helsenettet, den felles infrastrukturen

Dette betyr at aktørens tjenester både er synlig for alle i helsenettet og etterlever krav til sikkerhet og sømløshet

8. Sluttbrukere skal nå tjenestene i helsenettet uavhengig av hvor de produseres

Dette betyr at helsenettet er en ikke-eksklusiv arena

Kontroll og overvåking

Norsk Helsenett har ansvar for å kontrollere at

- Minimumskriterier pkt. 1 – 8 overholdes

Ved tilknytning å påse at aktørene følger Proses for tilknytning

- At dokumenter produsert i prosessens fase 1 Løsningsbeskrivelse svarer til minimumskriteriene
- At Implementering gjennomføres i henhold prosessens fase 1 Løsningsbeskrivelsen
- At Driftssetting gjennomføres i henhold fase 1 Løsningsbeskrivelsen
- At Drift gjennomføres i henhold fase 1 Løsningsbeskrivelsen

Norsk Helsenett vil etter at tjenesten, systemet eller nettet er satt i drift gjennomføre kontroll.

Sanksjoner

Sanksjoner inntreffer ved mislighold av kriteriene.

Rolle	Kriterium	Sanksjon
Alle	Mangelfull etterlevelse av Normen	Trinn 1: Pålagt gjennomgang og veiledning Trinn 2: Frakobling fra helsenettet
Alle	Mangelfull etterlevelse av minimumskriterier 1-8	Trinn 1: Pålagt gjennomgang og veiledning Trinn 2: Gjennomføre endringer. Trinn 3: Frakobling fra helsenettet
Alle	Har oppfylt 1-8. Mangelfull oppdatering av dokumentasjon	Trinn 1: Pålagt gjennomgang og veiledning Trinn 2: Gjennomføre endringer. Trinn 3: Frakobling fra helsenettet

Revisjoner

Norsk Helsenett har ansvar for å påse at tilkoblede virksomheter etterlever kriteriene. Som ledd i slik oppfølging vil Norsk Helsenett kunne kreve revisjon av tilkoplede enhets styringssystem og andre tekniske installasjoner som er omfattet av avtalen. Slik revisjon skal normalt varsles virksomheten minst 14 dager i forkant. Ved begrunnet mistanke om mislighold kan revisjon kreves

på kortere varsel. Konsekvensen av å nekte revisjonstilgang vil kunne medføre umiddelbar frakobling fra helsenettet.

VEDLEGG 1 Eksempler på tilknytninger og kriterier

1. Sluttbruker er tilknyttet helsenettet via Norsk Helsenett
 - a. Ingen tredjeparts tjenester leveres via helsenettet
 - b. Tredjepartstjenester leveres via helsenettet (ASP)

2. Sluttbruker er tilknyttet helsenettet via tredjeparts nettleverandør
 - a. Tredjepartsleverandør som er del og eller eid av samme offentlige aktør som sluttbruker
 - b. Tredjepartsleverandør som er del av og eller eid av samme aktør som sluttbruker
 - c. Tredjepartsleverandør som leverer rene kommersielle tjenester

For alle punktene (a-c) gjelder også inndeling som under pkt.1.

Dette åpner for fleksible og brukertilpassede løsninger for å sikre bredest mulig bruk av samhandlingsarenaen helsenettet uavhengig av sluttbrukers individuelle valg og prioriteringer. Samtidig innebærer en slik løsning også at det blir en større utfordring å kontrollere at kvaliteten, sikkerheten og samhandlingen ivaretas. Denne kompleksiteten og diversiteten er bakgrunnen for etableringen av minimumskriteriene for tilknytning.

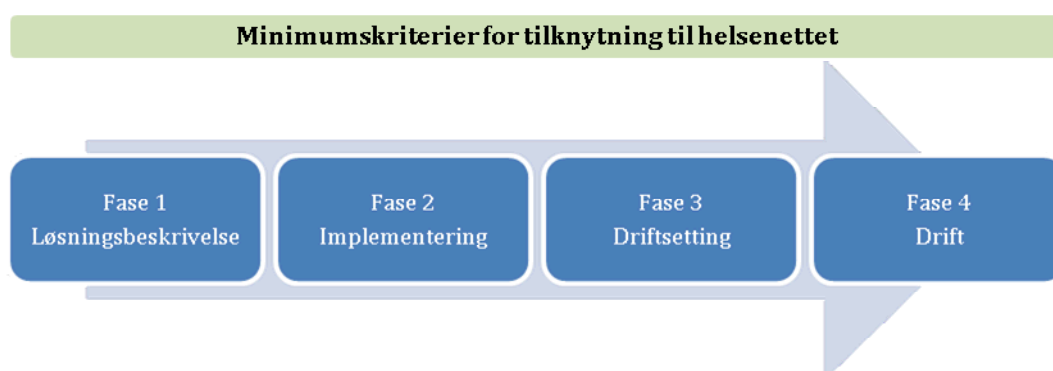
VEDLEGG 2 Prosess ved tilknytning til helsenettet

Prosess ved tilknytning til helsenettet er delt inn i fire faser:

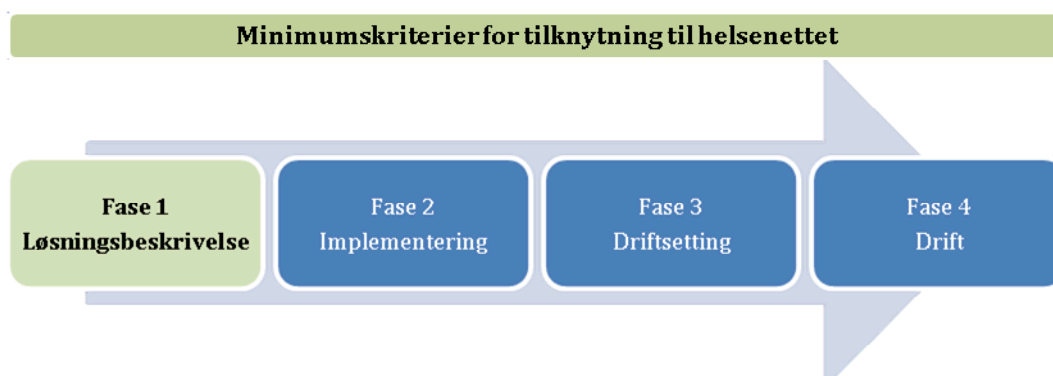
1. Løsningsbeskrivelse
2. Implementering
3. Driftssetting
4. Drift

I dette avsnittet beskrives de fire fasene i prosessen, hva som skal produseres i de ulike fasene og hvordan dette skal kontrolleres før tilknytning til helsenettet kan gjennomføres.

PROSESSEN

Fase 1 Løsningsbeskrivelse

Følgende dokument produseres i Fase 1:

- Tjeneste- / System- / Nettbeskrivelse
- Grensesnittdokument
- Installasjonsbeskrivelse
- Testbeskrivelse
- Driftsbeskrivelse

Dokumentene utarbeides av sluttbruker og leverandører

Sluttbruker

Eksempel på sluttbruker som er integrert eller har grensesnitt opp mot helsenettet kan være:

- RHF
- BUP
- Tannlege
- Sykehus
- Privatpraktiserende lege

Norsk Helsenett vil før implementering av sluttbruker kontrollere dokumenter produsert i fase 1.

For sluttbrukere skal følgende dokumenter lages:

- Beskrivelse av sluttbrukerutstyr
- Tjenestebeskrivelse
- Grensesnittdokument
- Testbeskrivelse

Tjenester

Eksempel på tjenester som er integrert eller har grensesnitt mot helsenettet kan være:

- NHN-Adresseregister
- Digital røntgen
- Hjemmekontor
- Pasientoppgjør
- Drift

Norsk Helsenett vil før implementering av tjenester kontrollere dokumenter produsert i fase 1.

For tjenester skal følgende dokumenter lages:

- Tjenestebeskrivelse
- Grensesnittdokument
- Installasjonsbeskrivelse
- Testbeskrivelse
- Driftsbeskrivelse

System

Eksempel på system som er integrert eller har grensesnitt mot helsenettet kan være:

- System som behandler data
- System som håndterer overføring av data
- System som håndterer lagring av data
- Operativsystem

Norsk Helsenett vil før implementering av system kontrollere dokumenter produsert i fase 1.

For system skal følgende dokumenter lages:

- Systembeskrivelse
- Grensesnittdokument
- Installasjonsbeskrivelse
- Testbeskrivelse
- Driftsbeskrivelse

Nettverk

Nettverk som er integrert i helsenettet inneholder blant annet elementer som:

- Fysisk nettverk (kabel)
- Nettverkselektronikk

Norsk Helsenett vil før implementering av nettverk kontrollere dokumenter produsert i fase 1.

For nettverk skal følgende dokumenter lages:

- Nettverksbeskrivelse
- Grensesnittdokument
- Installasjonsbeskrivelse
- Testbeskrivelse
- Driftsbeskrivelse

Felles kommunikasjonsrom

Felles Kommunikasjonsrom kan inneholde:

- Terminering av nettverk for data og telefoni
- Nettverkselektronikk (svitsjer, brannmur)

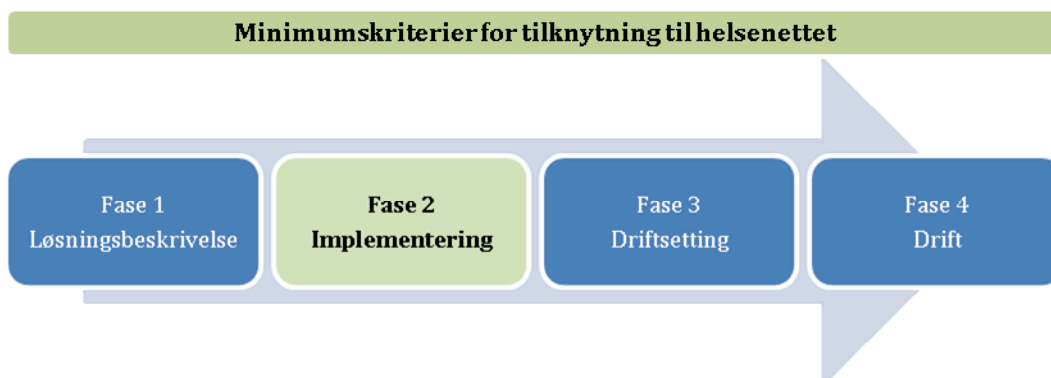
- Servere
- Eventuelle sentraler for andre teletekniske anlegg
- Telefonsentraler
- Krysskoblinger
- Grensesnittutstyr for eksterne leverandører

Norsk Helsenett vil før implementering i kommunikasjonsrom kontrollere dokumenter produsert i fase 1.

For kommunikasjonsrom skal følgende dokumenter lages:

- Beskrivelse av hvordan kommunikasjonsrommet utnyttes
- Beskrivelse av sikkerheten
- Installasjonsbeskrivelse

Fase 2 Implementering

Sluttbruker, system, tjeneste, nettverk implementeres i henhold:

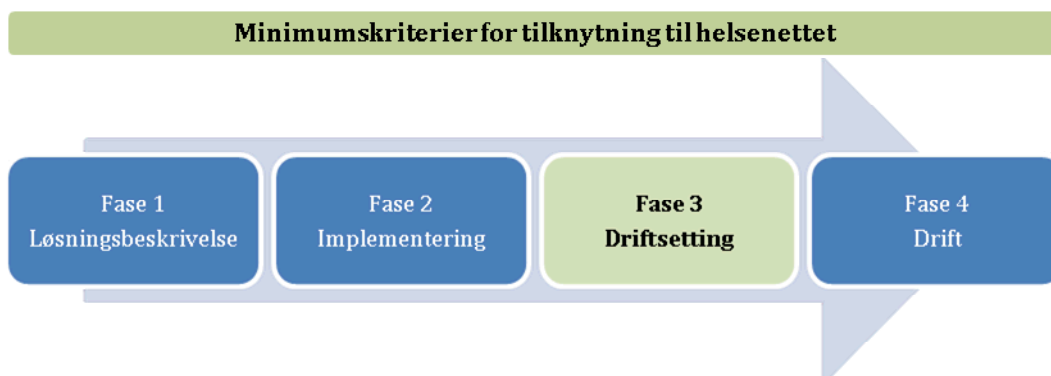
- Installasjonsbeskrivelse produsert i Fase 1
- Testes i henhold testbeskrivelse produsert i Fase 1

Implementeringen gjennomføres av leverandøren av systemet, tjenesten eller nettet.

Etter implementering, men før idriftsetting kan gjennomføres, skal testprotokoll godkjennes av Norsk Helsenett.

Protokoll skal inneholde dokumenter som verifiserer at implementeringen er utført i henhold til godkjent installasjonsbeskrivelse og testbeskrivelse.

Fase 3 Driftssetting

Etter at implementering er godkjent av Norsk Helsenett driftssettes tjenesten, systemet eller nettverket og sluttbruker tilknyttes.

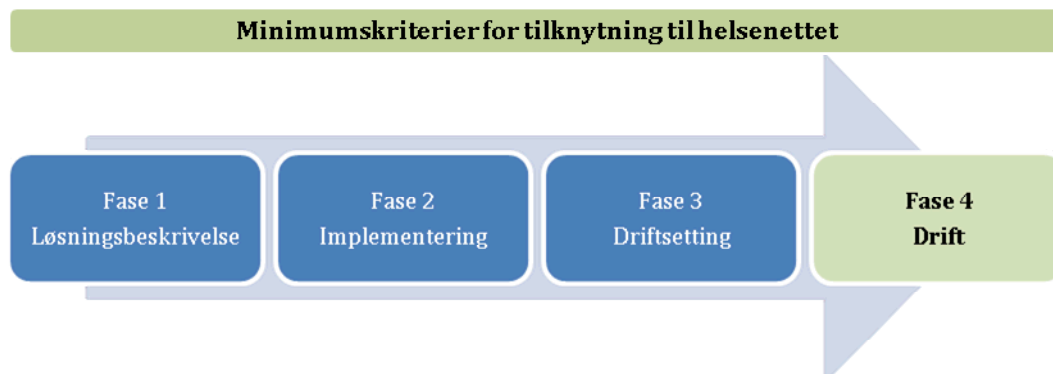
Driftssetting gjennomføres i henhold til:

- Installasjonsbeskrivelse produsert i Fase 1
- Driftsbeskrivelse produsert i fase 1

Ansvar for driftssettingen har leverandøren av system, tjeneste og/eller nett.

NHN kontrollerer at gjennomføringen gjøres i henhold beskrivelse og godkjenner denne før overlevering til Drift.

Fase 4 Drift

Drift utføres av leverandør.

System, tjeneste, nettverk driftes i henhold til:

- Driftsbeskrivelse produsert i Fase 1

NHN kontrollerer at drift gjennomføres i henhold til driftsbeskrivelsen.